

PATVIRTINTA

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorės

2024 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. (1.1 E)
270000-DV-13

VILNIAUS UNIVERSITETO TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTO (PO)SOVIETINĖS ATMINTIES STUDIJŲ CENTRO ARCHYVO DUOMENŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (toliau – Institutas) (Po)sovietinės atminties studijų centro (toliau – PSASC) archyvo (toliau – Archyvas), kurį sudaro projektų „Nematoma sovietmečio Lietuvos visuomenė: neformaliųjų sisteminių ir nesisteminių tinklų skirties peržiūra“, „Sąjūdžio fenomenas: pilietinio judėjimo tinklaveikos studija“, „Sovietmetis kaip sakinės istorijos objektas: atminties (re)konstravimo galimybės ir ypatumai“, „Transformacija kaip sovietinio modernybės projekto demontavimas“ ir kitų įgyvendintų projektų duomenų kolekcijų interviu garso įrašai, transkripcijos ir metaduomenys (toliau – duomenų kolekcijos arba duomenys), naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato reikalavimus prieigos prie Archyve saugomų duomenų suteikimui, asmenų aptarnavimo tvarką, asmenų teises, pareigas ir atsakomybes.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Vilniaus universiteto mokslinių tyrimų duomenų valdymo gairėmis, patvirtintomis 2016 m. spalio 18 d. Vilniaus universiteto Senato nutarimu Nr. S-2016-9-3 „Dėl Vilniaus universiteto mokslinių tyrimų duomenų valdymo gairių“, Vilniaus universiteto asmens duomenų tvarkymo mokslinio tyrimo tikslais taisyklėmis, patvirtintomis 2015 m. lapkričio 23 d. Vilniaus universiteto Rektoriaus įsakymu Nr. R-452 „Dėl Vilniaus universiteto asmens duomenų tvarkymo mokslinio tyrimo tikslais taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu ir Vilniaus universiteto dokumentų tvarkymo, apskaitos ir saugojimo taisyklėmis, patvirtintomis Universiteto kanclerio 2021 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. R-76 „Dėl Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“, Asmens duomenų tvarkymo Vilniaus universitete tvarkos aprašu, patvirtintu Universiteto rektoriaus 2018 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. R-316 „Dėl Asmens duomenų tvarkymo Vilniaus universitete tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) ir kitais teisės aktais.

II SKYRIUS ARCHYVE SAUGOMI DUOMENYS

3. Archyve saugomi Instituto tyrėjų, taip kaip jie suprantami vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, įgyvendintų mokslinių tyrimų projektų („Nematoma sovietmečio Lietuvos visuomenė: neformaliųjų sisteminių ir nesisteminių tinklų skirties peržiūra“, „Sąjūdžio fenomenas: pilietinio judėjimo tinklaveikos studija“, „Sovietmetis kaip sakinės istorijos objektas: atminties (re)konstravimo galimybės ir ypatumai“, „Transformacija kaip sovietinio modernybės projekto demontavimas“ ir kt.) ir kitų mokslinių veiklų metu surinktų interviu garso įrašai, transkripcijos ir metaduomenys.

4. Duomenų kolekcijos, prie kurių gali būti suteikta prieiga tretiesiems asmenims, saugomos Instituto bibliotekoje esančiame, slaptažodžiu apsaugotame, ribotos prieigos kompiuteryje.

5. Už duomenų kolekcijų įtraukimą į Archyvą, jų saugojimą, vartotojų registravimą bei prieigos prie duomenų kolekcijų suteikimą atsakingas Instituto direktoriaus paskirtas asmuo.

III SKYRIUS ASMENŲ APTARNAVIMO TVARKA

6. Prieiga prie Archyve saugomų duomenų kolekcijų suteikiama, jei informantai pasirašė informuoto asmens sutikimą ir sutiko su tuo, jog jų interviu būtų saugomi Archyve ir, laikantis informuoto asmens sutikimo formose nurodytų sąlygų, būtų prieinami tretiesiems asmenims.

7. Asmenys, siekiantys gauti prieigą prie tam tikrų Archyvo duomenų kolekcijų, el. pašto adresu memory@tspmi.vu.lt turi atsiųsti užpildytą prašymą (1 priedas) ir rekomendacinį laisvos formos siunčiančiosios institucijos arba tyrimo vadovo raštą, patvirtinantį mokslinės veiklos tikslus arba kitą laisvos formos dokumentą, pagrindžiantį prieigos prie Archyve saugomų duomenų prašymo motyvus. Prieiga prie Archyve saugomų duomenų kolekcijų suteikiama nemokamai.

8. Taisyklių 5 punkte nurodytas asmuo, įvertinęs pateiktus dokumentus, nurodytus Taisyklių 7 punkte, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos, priima sprendimą dėl prieigos prie Archyve saugomų duomenų suteikimo/nesuteikimo ir informuoja prašymą pateikusį asmenį prašymo formoje nurodytu elektroniniu paštu.

9. Asmuo, kuriam suteikta prieiga prie Archyve saugomų duomenų kolekcijų, prieš pradėdamas naudotis Archyvu, privalo susipažinti ir pasirašyti duomenų naudojimo taisykles (2 priedas) (įprastu rašytiniu būdu, atsiunčiant skenuotą kopiją PDF formatu arba kvalifikuotu elektroniniu parašu). Šiame bei Taisyklių 7 ir 8 punktuose nurodyti dokumentai registruojami ir saugomi Universiteto naudojamoje dokumentų valdymo sistemoje 4 metus po prieigos prie Archyvo termino pabaigos.

10. Prieiga prie Archyvo duomenų kolekcijų suteikiama asmens prašomam laikotarpiui, kuris negali būti ilgesnis nei vieneri metai. Pasibaigus prieigos suteikimo terminui, tačiau esant poreikiui ir toliau naudotis Archyvu, turi būti teikiamas naujas prašymas šiose Taisyklėse nustatyta tvarka.

11. Jei asmuo, kuriam suteikta prieiga prie Archyvo duomenų kolekcijų, siekia susipažinti su kitomis duomenų kolekcijomis, prie kurių jam prieiga nėra suteikta, jis turi teikti naują prašymą šiose Taisyklėse nustatyta tvarka.

12. Esant Taisyklių 9 punkte nurodytoms aplinkybėms ir iš anksto kontaktiniu el. pašto adresu memory@tspmi.vu.lt rezervavus darbo vietą, asmuo turi teisę susipažinti su Archyve esančiomis duomenų kolekcijomis, kurios saugomos Instituto bibliotekoje esančiame šiam tikslui skirtame kompiuteryje. Kompiuteris atrakinamas Universiteto darbuotojui įvedus slaptažodį, kuris nėra perduodamas asmeniui. Universiteto darbuotojo atrakiname kompiuteryje asmuo su jam suteiktu slaptažodžiu gali atidaryti tik tą (tuos) duomenų kolekcijos (-ų) aplanką (-us), prie kurio (-ių) suteikta prieiga.

IV SKYRIUS ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

13. Asmuo turi teisę:

13.1. naudoti duomenų kolekcijas šiose Taisyklėse nustatyta tvarka mokslo ar šviečiamojo pobūdžio projektams įgyvendinti;

13.2. asmeniniame kompiuteryje ar užrašinėje daryti užrašus, ranka į užrašinę ar kompiuterį persirašyti reikalingas duomenų citatas.

14. Asmuo privalo:

14.1. nenaudoti duomenų komerciniais tikslais;

14.2. publikacijose, viešuose tekstuose ar pasisakymuose naudojamose citatose, perfrazavimuose ar atpasakojimuose pašalinti bet kokius duomenis, kurie leistų atpažinti duomenų informantą ar kitus duomenyse minimus ne viešus asmenis (viešas asmuo suprantamas taip, kaip apibrėžta Visuomenės informavimo įstatyme), neminėti citatos autorių ar kitų duomenyse minimų neviešų asmenų vardų ir pavardžių (ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai naudojami projektų „Sąjūdžio fenomenas: pilietinio judėjimo tinklaveikos studija“ ir „Nematoma sovietmečio Lietuvos visuomenė: neformaliųjų sisteminių ir nesisteminių tinklų skirties peržiūra“ kolekcijų duomenys);

14.3. analizuoti, cituoti, perfrazuoti ar kitaip naudoti duomenis tik laikantis informanto sutikimo formoje nurodytų sąlygų (šios sąlygos nurodytos metaduomenų lentelėse);

14.4. saugomų duomenų kolekcijų pagrindu parengtų publikacijų išnašose ar literatūros sąrašė nurodyti Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (Po)sovietinės atminties studijų centro archyvą ir atsiųsti naudotų duomenų kolekcijų pagrindu parengtų publikacijų bibliografinius aprašus el. pašto adresu memory@tspmi.vu.lt ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo publikacijų paskelbimo;

14.5. interviu garso įrašų klausytis tik naudojant ausines, kad jų negalėtų klausyti tam leidimo neturintys asmenys;

14.6. baigus darbą su duomenimis arba ketinant atsitraukti nuo kompiuterio, jį išjungti, kad duomenų kolekcijų negalėtų pasiekti tam leidimo neturintys asmenys.

15. Asmeniui draudžiama:

15.1. redaguoti, kopijuoti, fotografuoti, perkelti į laikmenas ar kitus kompiuterius, siųsti internetu ar kitaip dauginti, platinti ar adaptuoti duomenis, įrašinėti garso įrašus;

15.2. fiziškai gadinti Archyvo prieigos kompiuterį, prie jo valgyti ar gerti, kurti naujus failus, į jį diegti kenkėjišką ar bet kokią kitą programinę įrangą, keisti jo nustatymus ar kitaip juo naudotis ne pagal tiesioginę paskirtį.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

16. Vartotojui, pažeidusiam šias Taisykles, gali būti panaikinta prieiga prie Archyvo panaikinamas ir jis gali būti patrauktas atsakomybėn įstatymų numatyta tvarka.

17. Universitetas, kaip duomenų valdytojas, neatsako už trečiųjų asmenų išvadas ir interpretacijas, gautas naudojant duomenis.

18. Universitetas, kaip duomenų valdytojas, neatsako už netiesioginę, atsitiktinę ar kitokią žalą ar nuostolius, atsiradusius naudojant duomenis arba negalint jų pasiekti.

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (Po)sovietinės atminties studijų centro archyvo duomenų naudojimo taisyklių
1 priedas

Prašymas dėl prieigos prie Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (Po)sovietinės atminties studijų centro archyvo duomenų kolekcijų

Siekdami prieigos prie (Po)sovietinės atminties studijų centro archyvo duomenų kolekcijų turite el. paštu memory@tspmi.vu.lt atsiųsti užpildytą šią prašymo formą ir rekomendacinį laisvos formos siunčiančiosios institucijos arba tyrimo vadovo raštą, patvirtinantį mokslinės veiklos tikslus arba kitą laisvos formos dokumentą, patvirtinantį mokslinės veiklos tikslus, ir (ar) laisvos formos dokumentą, pagrindžiantį prieigos prašymo motyvus.

1. Vardas:
2. Pavardė:
3. El. pašto adresas:
4. Institucija:
5. Su kurios interviu kolekcijos duomenimis norite susipažinti? (*Pabraukite vieną arba kelis variantus*)
 - Projekto „Sąjūdžio fenomenas: pilietinio judėjimo tinklaveikos studija“ kolekcija;
 - Projekto „Nematoma sovietmečio Lietuvos visuomenė: neformaliųjų sisteminių ir nesisteminių tinklų skirties peržiūra“ kolekcija;
 - Projekto „Sovietmetis kaip sakytinės istorijos objektas: atminties (re)konstravimo galimybės ir ypatumai“ kolekcija;
 - Projekto „Transformacija kaip sovietinio modernybės projekto demontavimas“ kolekcija;
 - Kita: (*įrašyti*)
6. Prieigos suteikimo terminas:
(Nurodykite konkrečią dieną imtinai, pvz., 2024 m. birželio 12 d. Prieiga suteikiama ne ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui. Pasibaigus šiam terminui, tačiau esant poreikiui ir toliau naudotis Archyvu, prašymas teikiamas šiose Taisyklėse nustatyta tvarka.)
7. Pastabos

Teikdamas prašymą patvirtinu, kad esu susipažinęs(-usi) su (*pažymėti varnele*):

- 2024 m. _____ d. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktoriaus įsakymu Nr. ___ patvirtintomis Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (po)sovietinės atminties studijų centro archyvo duomenų naudojimo taisyklėmis.
- Asmens duomenų tvarkymo Vilniaus universitete tvarkos aprašas, kuriame nustatyti asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos reikalavimai, duomenų subjektų teisės ir jų įgyvendinimo tvarka Vilniaus universitete yra viešai skelbiamas ir prieinamas adresu www.vu.lt/privatumas.

Dėl tikslaus vizito, kurio metu būtų naudojama prieiga prie duomenų kolekcijų, laiko išankstinio suderinimo ar kilus kitiems klausimams prašome kreiptis el. pašto adresu memory@tspmi.vu.lt.

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Data)

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (Po)sovietinės atminties studijų centro archyvo duomenų naudojimo taisyklių 2 priedas

Duomenų naudojimo taisyklės

Norėdamas (-a) gauti prieigą prie pasirinktos(-ų) Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (Po)sovietinės atminties studijų centro archyvo duomenų kolekcijos (toliau – duomenys arba duomenų kolekcijos), sutinku laikytis žemiau nurodytų reikalavimų:

- saugoti duomenų kolekcijų, prie kurių suteikiama prieiga, konfidencialumą, jei ši informacija leistų identifikuoti konkrečius fizinius asmenis;
- analizuoti, cituoti, perfrazuoti ar kitaip naudoti duomenis tik laikantis informanto sutikimo formoje nurodytų sąlygų (šios sąlygos nurodytos metaduomenų lentelėse);
- nedaryti duomenų ar metaduomenų failų kopijų, jų neiškelti iš prieigai skirto kompiuterio, neperduoti duomenų trečiosioms šalims, neatgaminti, neadaptuoti, neviešinti ir neplatinti duomenų failų, nenaudoti duomenų komerciniais tikslais;
- saugomų duomenų kolekcijų pagrindu parengtų publikacijų išnašose ar literatūros sąrašė nurodyti Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (Po)sovietinės atminties studijų centro archyvą ir atsiųsti naudotų duomenų kolekcijų pagrindu parengtų publikacijų bibliografinius aprašus el. pašto adresu memory@tspmi.vu.lt ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo publikacijų paskelbimo;

Man yra žinoma, kad:

- tyčinis ar netyčinis šiose Duomenų naudojimo taisyklėse nurodytų reikalavimų nepaisymas užtraukia atsakomybę pagal Lietuvoje galiojančius teisės aktus;
- duomenų valdytojas (Vilniaus universitetas) neatsako už trečiųjų asmenų (institucijų) išvadas ir interpretacijas, gautas naudojant duomenis;
- duomenų valdytojas (Vilniaus universitetas) neatsako už netiesioginę, atsitiktinę ar kitokią žalą ar nuostolius, atsiradusius naudojant duomenis arba negalint jų pasiekti;

Patvirtinu, kad esu susipažinęs(-usi) su:

- 2024 m. _____ d. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktoriaus įsakymu Nr. ___ patvirtintomis Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (po)sovietinės atminties studijų centro archyvo duomenų naudojimo taisyklėmis.
- Asmens duomenų tvarkymo Vilniaus universitete tvarkos aprašas, kuriame nustatyti asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos reikalavimai, duomenų subjektų teisės ir jų įgyvendinimo tvarka Vilniaus universitete yra viešai skelbiamas ir prieinamas adresu www.vu.lt/privatumas.

(Parāšas)

(Vardas, pavardē)

(Data)